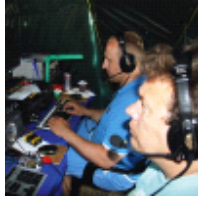

Ajakiri: Director - 10.2010 Rubriik: Kirg ja Hobi - Vootele Päi

Hobi, mida kutsume haiguseks

Eestis on ligikaudu pool tuhat harrastajat, kelle hulka kuuluvad ka Ariko Reservi juht Igor Päss ning Gild Arbitrage'iga tuntuks saanud Tõnno Vähk. Tõnno saavutused raadioamatöris mis on maailmatasemel ja seetõttu köitnud ka meedia tähelepanu.

Mõned aastad tagasi veetis Tõnno kolm nädalat Vaikse ookeani asustamata saarel, otsides sinna püstitatud raaiosõlmes muu maailmaga läbi raadiolainete kontakte. Juulis osales ta koos paarimehega Venemaal toimunud maailmameistrivõistlustel, kust toodi koju ka hõbemedalid. „Nüüdseks on sellest saanud juba tõsine võistlussport maailmatasemel, kust tavalise vestlemise asemel üritatakse saavutada maksimaalset sidehulka teatud ajavahemiku jooksul... Selleks ehitatakse suuri antenne ning kasutatakse keerukat tehnikat,“ ütles Tõnno.

Hoopis keerulisem on aga mõista, milles raadioamatöris mis tegelikult seisneb või mis inimesi selle juures võlub. Igori sõnul on raadioamatöris mis mitu külge ning igaüks leiab siit omamoodi võlu. Näiteks on raadioamatöristidel võimalik osaleda mitmetel ülemaailmsel võistlustel (kestus varieerub 12st 48 tunnini, punktisumma sõltub kontaktide hulgast ja nendevahelisest distantsist). „Teisi toob aga raadioamatöris mi juurde omalaadne jahikirg: sa saad n-ö jahtida erinevaid maid ning neid endale kaardistada. Kolmandatele meeldib hoopis leida raadiolainete kaudu tutvusi maailma eri paigus ning niisama lobiseda,“ toob Igor näiteid.

Tõnno Vähk jõudis raadioamatöris mini juba 13aastaselt oma isa jälgedes. Algul oli see tema jaoks pigem võõrastav, kuid peagi arenes sellest välja aktiivne hobi, mida tema ja ta kaaslased ise koguni haiguseks nimetavad.

Igori sõnul on tema tee selle hobini konarlikum olnud. „Tegelikult on mul kolm harrastust: looduses viibimine, fotograafia ja raadio-amatöris mis,“ ütleb ta. „Raadio-amatöris mis miga puutusin esmakordselt kokku koolipõlves pioneeride palees, kuid toona jäi asi pooleli ja seetõttu ka oma raadio-amatöörikutsung saamata.“

Tema sõnul tõi ta raadioamatöris mi juurde tagasi fotograafia. „Sageli oli mul asja Overalli, kus üks ammune tuttav ja raadio-amatöris tist minus taas selle huvi äratas,“ meenutab ta ja lisab, et ilmselt köidab raadioamatöris mis teda ka kunagiste TPI mehhaanikainseneri õpingute ning nikerdamishimu tõttu.

Miks see hea on?

Kõige olulisem boonus, mis see iselaadne harrastus Tõnnole on andnud, on juba lapsena omandatud inglise keel. „Nüüd olen õppinud, kuidas efektiivselt oma jõuvarusid säästa – sa pead ju 48 tundi vältaval võistlusel kontsentreeritult ja ilma puhkuseeta tegutsema ning liikuma järjekindlalt, detailidele hoolikalt tähelepanu pöörates sihtmärkide poole,“ toob ta välja hilisema kasu.

Igor peab seevastu enda jaoks kõige olulisemaks teatava maailmatunnetuse teket ning ammendamatu põnevuse, uudsuse ja avastamisvõimalused. „Tegu on omamoodi teadusega ning raadiolaineid mõjutavad paljud faktorid, näiteks 11 aastased tsüklid, mille vältel päikese aktiivsus muutub ja vastavalt päevavalgusele on lainepikkused erinevad,“ selgitab ta.

Kui kontaktide iseloom kannustab atlasid uurima ning geograafiat avastama, siis raadioamatörismi tehniline külg tekitab huvi füüsika ja mehhaanika vastu. „Ühtlasi paneb see mind mõtlema sellele, kui väikses maailmas me ikkagi elame ja kui lähedal kõik inimesed sulle on.“

Omavalitsuse kohal raadioamatörismis on Pääsi sõnul ka vastastikune viisakus ja teistega arvestamine ning rütmitunne, mis seeläbi inimestega suhtlusest tekib. Raadioamatöris on siiski üsna kontrollitud valdkond ning oskamatud inimesed ei tohiks hakata sagedustel signaalidega mängima. Selleks tuleb läbida koolitus ning sooritada eksam.

Mis see maksab?

Aastane litsents ei ole kallis – ainult 36 krooni. Sellele lisandub Eesti Raadioamatööride Ühingu ligi 400 kroonine aastamaks. Harrastuse kulukam külg on aga tehnika hankimine. „Kulud sõltuvad sellest, kui palju on aega ise ehitada ja materjale otsida. Antennid ja aparaat on võimalik ka suhteliselt piiratud kuludega ise valmis teha, kuid samas võib selle peale kulutada sadu tuhandeid,“ hindab Tõnno.

Igori sõnul on taskukohasemad raadiod hinnaklassis 7000–8000 krooni, kaugema side eeldusel 10 000–15 000 krooni. Antenni hind sõltub sellest, kui suures ulatuses ollakse ise valmis meisterdama. Raadioamatöris on võimalik harrastada ka klubi korras, näiteks noortel on see võimalus Tallinnas Nõmme klubimajas. Seal saab läbida ka raadioamatööri kursuse.

Raadioamatöris harrastajaid on maailmas kokku ligikaudu 2 miljonit. Ja see ei pruugigi alati harrastuseks jääda – raadioamatööre on appi kutsunud ka mitmete riikide valitsused (sh Eesti), kui on toimunud looduskatastroof või on mõni muu eriolukord.